

prof. MUDr. Rostislav Večeřa, Ph.D.

tel.: 585 632 553

e-mail: vecera@seznam.cz

Oponentský posudek dizertační práce Fatemeh Alaei Faradonbeh M.Sc.:
„Dynamika změn metabolomiky žlučových kyselin u cholestázy indukované estrogyny“

Oponovaná dizertační práce je vědeckým pojednáním standardního rozsahu. Je tradičně rozdělena na dvě části. První část je tvořena teoretickým úvodem do studované problematiky, výsledky (metodika je detailně popsána v příložených publikačních výstupech) a diskuzí. Jednotlivé části jsou pečlivě zpracovány a myslím, že obsahují vše potřebné k pochopení metod řešení zadaných cílů dizertační práce. Teoretický úvod obsahuje 5 velice kvalitně zpracovaných obrázků a jednu tabulku. O tom, že je úvodní teoretická část dizertace velice kvalitně zpracována svědčí i velký počet literárních zdrojů, ze kterých autorka čerpala – je jich celkem 115.

Dizertantka ve své práci uvádí řadu zajímavých zjištění, mezi která patří studie s metforminem. Jedná se o léčivý přípravek s potenciálem užití v terapii těhotenského diabetu, kde je popisován vyšší výskyt intrahepatální cholestázy (ICP). Na myším modelu ICP autorka ukázala možné negativní působení uvedeného léčiva na zvýšení hladin žlučových kyselin v systémové cirkulaci, které může dosahovat až toxických hodnot. Možným důvodem tohoto stavu může být snížené vychytávání žlučových kyselin z portální cirkulace. V dalších studiích na potkanech byl prokázán význam MRP2 (multidrug resistance-associated protein 2) v biliární eliminaci žlučových kyselin, jehož deficit hraje důležitou roli v rozvoji ICP u gravidních žen. Poslední řešenou oblastí byly experimenty zaměřené na objasnění vztahu železa a žlučových kyselin. Výsledky ukazují na možnost negativního působení zvýšené hladiny tohoto prvku na metabolomiku žlučových kyselin.

Závěr dizertační práce je pak tvořen třemi nejvýznamnějšími publikacemi, které shrnují klíčové výsledky a závěry, které dizertantka v průběhu studia získala. K autoreferátu dizertační práce je přiložen seznam publikačních aktivit dizertantky. Celkem se jedná o 4 publikace (všechny v časopisech s IF), kde ve dvou případech je kolegyně první autorkou v časopisech s vysokou hodnotou IF. Obecně se jedná o práce ve velmi kvalitních periodících. Také konferenční aktivita studentky je na vysoké úrovni – jedná se o celkem 8 sdělení, kde ve 4 případech je kolegyně první autorkou. Po formální stránce tedy nelze předložené dizertační práci nic podstatnějšího vytknout.

Závěrem je třeba konstatovat, že oponovaná dizertační práce zcela naplňuje požadavky na ní kladené. Ve studované oblasti je uchazečka výborně orientována a je schopna uplatnit celou řadu experimentálních technik a metod. Získané výsledky je pak schopna uveřejnit v kvalitních časopisech s impaktním faktorem.

K dizertační práci nemám zásadnějších připomínek.

Předloženou dizertační práci doporučuji k obhajobě a na základě jejího úspěšného průběhu doporučuji udělení akademického titulu doktor ve zkratce Ph.D. dle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb.

V Olomouci 12. srpna 2022

prof. MUDr. Rostislav Večeřa, Ph.D.